

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0224U001727

Державний реєстраційний номер: 0120U002145

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-01-2024

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Проведення аналізу сучасного стану та перспектив використання альтернативних методів в токсикології за оглядом зарубіжних та вітчизняних наукових даних;

Початок етапу: 01.2020

Закінчення етапу: 01.2021

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: 79010 м. Львів, вул. Пекарська, 69

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322603066, 380322757632

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: 79010 м. Львів, вул. Пекарська, 69

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322603066

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

Напрямок фінансування: 2.7 - інше

Джерела фінансування

7704 - власні кошти, кошти підприємств, установ, організацій, фізичної особи на виконання ініціативних робіт

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 300.000
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Впровадження альтернативних методів дослідження токсичності хімічних чинників при розробці гігієнічних регламентів та запобіжних заходів

Назва роботи англійською:

Introduction of alternative methods to study toxicity of chemical factors in the development of hygienic regulations and precautions

Реферат українською:

Аналіз теоретичних та прикладних аспектів застосування альтернативних методів дослідження токсичності при здійсненні гігієнічної регламентації хімічних виробничих чинників та перспектив їх використання в Україні показав, що науковим розробкам щодо заміни хребетних тварин в експериментах з дослідження токсичності хімічних речовин як у Європейських країнах, так і в інших країнах світу приділяється велика увага та здійснюється значна підтримка з боку державних регуляторних органів. Валідовані альтернативні методи дослідження токсичності містяться в загальнодоступних базах даних і охоплюють практично всі види токсичних ефектів.

Реферат англійською:

The analysis of theoretical and applied aspects of the application of alternative methods of toxicity research in the implementation of hygienic regulation of chemical production factors and prospects for their use in Ukraine showed that scientific developments on the replacement of vertebrate animals in experiments on the toxicity of chemical substances both in European countries and in other countries of the world much attention is paid and significant support is provided by state regulatory authorities. Validated alternative methods of toxicity studies are contained in publicly available databases and cover almost all types of toxic effects.

Індекс УДК: 613; 614; 616-036.22, 612.014.46:542.06] -092.9

Коди тематичних рубрик: 76.33

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Зазуляк Тетяна Степанівна

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Впровадження альтернативних методів дослідження токсичності хімічних чинників при розробці гігієнічних регламентів та запобіжних заходів

Назва НТП англійською: Implementation of alternative methods of researching the toxicity of chemical factors in the development of hygienic regulations and precautionary measures

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: публікації

Галузь застосування: медицина

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Одним із пріоритетних напрямків розвитку токсикології останнім часом є розробка методів, які можуть бути альтернативою використання тварин при біотестуванні хімічних речовин – так званих методів *in vitro*. Такі методи насамперед виключають використання в експерименті теплокровних тварин і здійснюються з застосуванням біологічних моделей другого порядку, найпоширеніші з яких є культури клітин, ізолювані тканини, безхребетні, гідробіонти, мікроорганізми, найпростіші. На даний момент альтернативні методи встановлення ступеня токсичності набули широкого поширення в усьому світі. В першу чергу – це Європейські країни, Сполучені Штати Америки, Канада, Японія, Південна Корея, Бразилія, Китай та інші, де використання методів *in vitro* закріплено на законодавчому рівні у вигляді директив, стандартів, методичних документів [6, 7]. Застосування альтернативних методів обумовлене не лише питаннями гуманності та етичності, а й прикладними аспектами, зокрема – анатомічними та фізіологічними розходженнями в функціонуванні організму тварин та людини [8]. Гігієнічна регламентація шкідливих хімічних факторів у промисловості є важливим превентивним заходом санітарної служби як за кордоном, так і в нашій державі [9–11]. В основі проведення регламентаційних робіт лежать експерименти зі встановлення ступеня токсичності сполук з використанням теплокровних лабораторних тварин, і багато з яких у світовій практиці вже замінені на альтернативні. Проте сьогодні в Україні не існує достатньо розвиненої законодавчої бази з використання альтернативних методів для вивчення токсичності хімічних чинників під час розробки гігієнічних регламентів та запобіжних заходів на виробництві, а існуючі спроби використання таких методів не є систематизовані і відповідним чином валідовані.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Впровадження альтернативних методів дослідження токсичності хімічних чинників при розробці гігієнічних регламентів та запобіжних заходів

Назва НТП англійською: Implementation of alternative methods of researching the toxicity of chemical factors in the development of hygienic regulations and precautionary measures

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: публікації

Галузь застосування: медицина

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Аналіз теоретичних та прикладних аспектів застосування альтернативних методів дослідження токсичності при здійсненні гігієнічної регламентації хімічних виробничих чинників та перспектив їх використання в Україні показав, що науковим розробкам щодо заміни хребетних тварин в експериментах з дослідження токсичності хімічних речовин як у Європейських країнах, так і в інших країнах світу приділяється велика увага та здійснюється значна підтримка з боку державних регуляторних органів. Валідовані альтернативні методи дослідження токсичності містяться в загальнодоступних базах даних і охоплюють практично всі види токсичних ефектів. В Україні цьому питанню на державному рівні приділяється недостатня увага. Європейський вектор розвитку України зобов'язує державу і науковців до активного впровадження альтернативних методів досліджень в галузі промислової токсикології. Оцінка токсичності хімічних сполук на прикладі активного фармацевтичного інгредієнта лікарських засобів – нафазоліну нітрату на сперматозоїди бугаїв засвідчила високий рівень кореляції з результатами гострого токсикологічного експерименту *in vivo* (кореляційне відношення ? рівне 0,840). Водночас встановлено, що нафазоліну нітрат має здатність до пригнічення дихальної активності та відновної здатності статевих клітин; в меншій мірі речовина впливає на їх виживання та на активність сукцинатдигідрогепази, що особливо наглядно прослідковується на рівні впливу максимальної дози.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

Кузьмінов БП, Остапів ДД, Зазуляк ТС, Туркіна ВА, Микітчак ТІ, Грушка ОІ. Дослідження токсичності L-лізину есцинату на альтернативних тест-об'єктах. Сучасні проблеми токсикології, харчової та хімічної безпеки. 2014;3/4(66/67):85-9.

Кузьмінов БП, Зазуляк ТС, Остапів ДД, Юнак НЄ. Оцінка цитотоксичної дії різних концентрацій лосьйону, що містить міноксидил, з використанням тест-об'єкта – сперміїв бугаїв. Український журнал сучасних проблем токсикології. 2019;1:49-52

Зазуляк ТС. Теоретичні та прикладні аспекти застосування альтернативних методів дослідження токсичності при здійсненні гігієнічної регламентації хімічних чинників виробництва. Експериментальна та клінічна фізіологія і біохімія. 2019;4(88):73-81. DOI: doi.org/10.25040/ecpb2019.04.073

Зазуляк ТС. Порівняльна оцінка гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних речовин у повітрі робочої зони вітчизняної та європейської нормативних баз. Український журнал з проблем медицини праці. 2020;16(3): 223-39. DOI: doi.org/10.33573/ujoh2020.03.223.

Кузьмінов БП, Зазуляк ТС. Світовий досвід регламентації шкідливого впливу лікарських засобів в умовах виробництва. Актуальні проблеми профілактичної медицини. 2020;20:20-40

Кузьмінов БП, Зазуляк ТС. До питання класифікації токсичності і небезпеки хімічних речовин (огляд літератури). Актуальні проблеми профілактичної медицини. 2021;22:43-50

Кузьмінов Б. П., Зазуляк Т. С., Микітчак Т. І., Туркіна В. А. Порівняльна оцінка гострої токсичності лікарських засобів за даними експериментів на теплокровних тваринах та з використанням тест-об'єктів. Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини :матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Київ, 11 березня 2020 р. Київ. С. 114-115.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Зіменковський Борис Семенович

д. фармац. н., 15.00.02

Перелік осіб-виконавців

Альохіна Тетяна Анатоліївна

(к. б. н.)

Грушка Оксана Іванівна

(к.мед.н.)

Колінковський Олександр Миколайович

(к.мед.н.)

Кузьмінов Борис Павлович

(д. мед. н., 14.02.01)

Мисак Леся Михайлівна

Платонова Ірина Львівна

(к. б. н.)

Призиглей Ганна Валеріївна

Сирота Ганна Ігорівна

(к.мед.н.)

Шамлян Олена Володимирівна

Швец Ірина Андріївна

Шевчук Люба Павлівна

Відповідальний за підготовку

Зазуляк Тетяна Степанівна

облікових документів

Телефон

+38 (096) 486-76-47

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

